

Nem tudom, hogy miért?

A székesfehérvári vándorgyűlés szép ajándékának, a Grétsy László válogatta:

„A mi nyelvünk” című könyvnek nagyon örültem. Kettő okból is. Nem tudtam az előkészületekről, így váratlan meglepetés volt, illetve a hiányos irodalmi ismereteimet – különösen a kortárs írók esetében – kiegészíthettem. Évekig forgattam legnagyobb meglepedésemre ezt a számomra páratlan ismereteket nyújtó szép könyvet.

Az elmúlt nyáron nagybátyám hagyatékából kapott, régi „Nimród Vadászújságokat” olvasgatva rábukkan- tam vagy inkább „rálapoztam” Fekete István: Múltunk és nyelvünk című 1935. augusztus 20-i számában megjelent vadászati elbeszélésére. Könyvalakban a Rózsakunyhó című válogatásban található.

„Eredetiben” is olvashattam ezt a gazdag történelmi és vadászati ismeretekre épített, szép magyar anyanyelvünket dicsérő irodalmi alkotást. Kíváncsi lettem, hogy „A mi nyelvünk” mit választott Fekete István remek írásaiból.

Legnagyobb meglepetésemre nem találtam benne semmit. Szó szerint semmit, Fekete István ugyanis nem szerepel a könyvben, amely 269 írot és költőt idéz. A legjobb esetben a 270. lehetne Fekete István...

Nem tudom milyen okból vagy tévedésből maradhatott ki Fekete István, a Kisfaludy Társaság tagja az erdészcsillag jegyében készült könyvből, amelyet az erdészeknek írtak. Azt csak úgy melleleg teszem hozzá, hogy az erdészek egy része vadász is.

A már megkedvelt könyvem hiányosságát gyorsan pótoltam. Az alábbi pótlapot tettem a 146. és a 147. oldalak közé, arra az esetre, hogy ha valaki belelapoz a könyvembe, ne érje már meglepetés.

„Fekete István (Gölle, 1900. január 25–Budapest 1970. június 23.) okleveles gazda, író, drámaíró, forgatókönyvíró, rendező, a természet kiváló ismerője, vadászíró.

Regényei, novellái nagy sikert arattak. Színművei is népszerűek voltak. A háború után a hatalom mellőzte. A „Zsellerek” című regénye indexre került. Kitarzott elvei mellett, ezért az ávos megvertetését sem kerülhette el. Fél szemére megvakult, egyik veséjét szétverték, amelyet évekkel később kivettek.

Ifjúsági regényíróknak kívánták fel-tüntetni, de műveit egész nemzetének

írta. A magyar föld és az emberi lélek kiváló ismerője és tisztelője.

Kéziratainak, leveleinek és filmjeinek egy része a háború idején megsemmisült.

Állatregényei nemcsak a gyermekekhez, hanem mindenkihez szólnak. Ifjúsági regényei kötelező olvasmányok lettek.

Kiterjedt levelezést folytatott. Hagyatékának feldolgozása még tart.

Megható emléket állított a szolgálatuk közben hősi halált halt erdész-vadász személyzetnek. Emlékműre is gondolt.

A legolvasottabb magyar író, akinek 2002-ig 50 könyvét több mint 300 kiadásban, bizonyítottan 8 750 000 példányban adták ki, magyar nyelven. A számok állandóan nőnek, mert évente 3-5 kötetét jelentetik meg a hazai kiadók. Külföldön is ezideig 11 nyelven, 13 országban, 39 kiadásban jelentették meg könyveit.

Jókai Mórt kivéve nincsen magyar író, akinek az olvasottsága és népszerűsége akárcsak meg is közelítené Fekete Istvánét.

Irodalomtörténeti értékelése, illetve átértékelése folyamatban van. Tanulmányok sora jelent meg az utóbbi években. Bibliográfiája is hamarosan elkészül.”

Múltunk és nyelvünk

részlet

* * *

...A magyar vadász nyelvi öntudata fel-ébredt a nemzeti öntudattal együtt, s ettől kezdve beszélhetünk tulajdonképpen a még nem egységes, de egységesedő, tisztuló magyar vadászati nyelvről. Az idegen ágak kevés kivétellel, le-nyesve az öreg törzsről: az magától hozza az új hajtásokat, melyek talán nem is újak, csak el lettek feledve és hanyagolva.

A túlzott jóindulat helyenként azonban erőszakosságokra, kapásból gyártott, sántító újításokra is vezetett. Az újítók ugyanis elfeledték, hogy nyelvet «csinálni» nem lehet, mint ahogy nem lehet percek alatt órákat élni.

Az elvetett mag és annak termése között virágzásnak kell lenni, tavasznak és nyárnak. A megújuló vadászati nyelvnek is gazdag talaj kell, hogy magától virágozhassák, bőséges nyár, hogy magot köthessen.

Vadászati nyelvünk alapja: maga a vadászat. Ennek gazdagságán épült és

épül nyelvünk és hiába minden nyelv-újítás, ha ezen ősi tornánk, lelket üdítő időnkénti foglalkozásunk nem nő magy-gyá lelkünkben, erkölcsi és anyagi erősségünkben, törvényeink védelmében. Erős, szabad, független vadász, múltját ismerő, jövőjét féltő, nyelvére és nemzetére büszke, törvényeink felett örökös vadásztársaságok s a jelenhez simuló igazságos, okos törvények kelle- nek, ahhoz, hogy vadászati nyelvünk nagy legyen, magyar, mintha a Volgától a csonka Tiszáig nem tűntek volna el gyötrően hosszú századok.

És még valami: magyar szív és a ma- gyar nyelv tökéletes tudása.

NIMRÓD Vadászújság

1935. augusztus 20.

* * *

„...Mi elmúlhatunk, de a láncc el nem szakad soha, amíg magyar szó és ma- gyar írás lesz a földön. Mi elmúlhatunk, de könyveink beszélnek, s az örök hu- mánumban tovább dobog a szív – meg- tisztelve és felemelkedve – akkor is, amikor már nem maradt más belőlünk, mint egy marék hamu.”

A Kisfaludy Társaság 1946. decem- ber 4-én tartott ülésén felolvasott székfoglaló megemlékezés

Az ismeretlen Fekete István 206. old.

* * *

„...nem fontos semmi, csak az írás tisztasága, örök humánuma, amely min- den vonatkozásán túl is elsősorban ma- gyar.

Részlet Veres Péterhez írt levélből.

Budapest. 1959. január 6.

Fekete István Tanulmányok I., 258. old.

* * *

„...Az írói készség nem érdem, csak adottság és kötelesség: szolgálni a jót, lobogásra és világosságra gyűjtani azo- kat, akik keresik és várják a Szépet, hogy világosságra, örömré és szeretetre gyűljanak önmaguk is és gyűjtsanak má- sokat is. Ennyi az egész, de ez: Minden”

Részlet Csermely Ottóné, született Bartáky Szilvia Edithhez írt leveléből.

Budapest 1962. március

ifj. Fekete István: Fekete István: az Édesapám volt. 238. old.

Dr. Tóth Aladár

J. Horváth József:
KATICABOGÁR

Minden gyerek kicsi kezén ott van...
És újra meg újra újra mászik...
Merre viszel, kérdeztem kíváncsin!?
Válasza Te voltál! Nem egy másik!